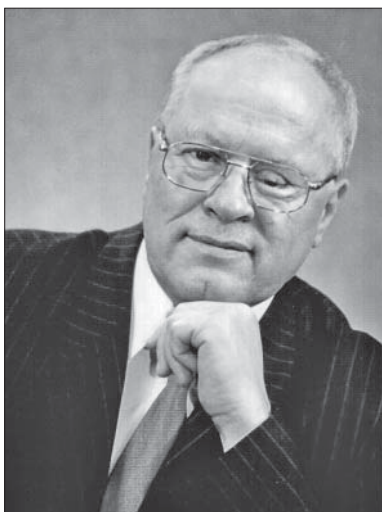

70-річчя члена-кореспондента НАН України В.Ф. ОПРИШКА

Віталій Федорович Опришко народився 12 серпня 1942 р. на Київщині в сільській сім'ї. У 1969 р. закінчив юридичний факультет Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка. У 1974 р. захистив кандидатську дисертацію. Протягом 1975–1985 рр. Віталій Федорович — старший викладач, доцент кафедри конституційного та адміністративного права юридичного факультету Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка. У 1984 р. він захистив докторську дисертацію.

Упродовж 1985–1994 рр. В.Ф. Опришко — завідувач кафедри правознавства Київського інституту народного господарства ім. Д.С. Коротченка (нині — Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, КНЕУ) і голова науково-методичної комісії з правового навчання та виховання студентської молоді Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти УРСР. У 1987 р. Віталію Федоровичу присвоєно вчене звання професора. У 1997 р. його обрано членом-кореспондентом НАН України.

У 1994 р. за дорученням Президії Верховної Ради України він створив Інститут законодавства Верховної Ради України і до 2002 р.

(до завершення строку держслужби) був його першим директором. У 1996 р. ініціював створення в КНЕУ юридичного факультету. Відтоді й до сьогодні В.Ф. Опришко очолює його і паралельно завідує кафедрою правового регулювання економіки.

Віталій Федорович — фахівець у галузі конституційного права та державного будівництва, теорії управління, адміністративного права, державного регулювання економіки, міжнародного економічного права та права Європейського Союзу.

У своїх дисертаційних працях — кандидатській («Адміністративно-правові форми контролю за якістю товарів і дотриманням правил торгівлі») і докторській («Правові проблеми вдосконалення державного управління якістю промислової продукції») — він уперше в колишньому СРСР порушив ряд важливих правових питань. Інші дослідження В.Ф. Опришка в галузі правових проблем державного управління якістю продукції та стандартизацією заклали новий напрям у юриспруденції не лише на теренах колишнього СРСР, а й за кордоном. Крім того, Віталій Федорович ініціював опрацювання низки правових проблем, спрямованих на подолання наслідків Чорнобильської катастрофи.

З ініціативи і під безпосереднім керівництвом В.Ф. Опришка в Інституті законодавства було розроблено Концепцію та Державну програму розвитку законодавства України, Концепцію державно-правової реформи та її складників, досліджено питання гармонізації законодавства України й міжнародного права, проблеми систематизації законодавства України, здійснено низку інших досліджень і заходів юридичного спрямування.

Віталій Федорович разом з іншими вченими брав участь у підготовці проекту Конституції України, важливих законопроектів, здійснював їхню наукову експертизу. Нині

він затверджений Указом Президента України від 17.05.2012 р. членом Конституційної Асамблеї.

В.Ф. Опришко робить усе можливе для подальшої розбудови юридичного факультету КНЕУ. Результат його діяльності очевидний — за щорічним рейтингом незалежних експертів, який публікує газета «Сьогодні», університет тривалий час входить до п'ятірки найкращих ВНЗ України, які готують правників (рейтинг охоплює майже 300 закладів). З 2004 р. на факультеті під головуванням Віталія Федоровича функціонує спеціалізована вчена рада із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук.

В.Ф. Опришко керував розробленням двох навчальних програм, які виграли гранти Європейської комісії Євросоюзу. Перша передбачала підготовку юристів господарсько-правової спеціалізації (грант у розмірі 500 тис. дол. США, 1999–2002 рр.), друга — фахівців з міжнародного економічного права (грант у розмірі 500 тис. євро, 2003–2005 рр.).

Віталій Федорович ініціював підготовку в КНЕУ юристів господарсько-правового спрямування та відкриття спеціальності «правознавство» (1993 р.). Серед його учнів 30 кандидатів і доктор наук.

В.Ф. Опришко — автор близько 300 наукових праць, серед яких монографії, підручники, навчальні посібники, брошури і статті. Він засновник «Збірника наукових праць Інституту законодавства Верховної Ради України» і голова його редакційної колегії. За його редакцією видано низку тематичних наукових збірників, наприклад: «Конституція України — основа подальшого розвитку законодавства», «Проблеми державно-правової реформи в Україні», «Законодавство України: проблеми вдосконалення» та ін.

З ініціативи та під керівництвом Віталія Федоровича підготовано і видано «Коментар до Конституції України» (два видання, 1996, 1998 рр.), «Науково-практичний коментар до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (1999), «Концепцію розвитку законодавства України на

1997–2005 рр.» (1997), 21 том офіційного збірника «Закони України», у яких систематизовано вітчизняне законодавство 1990–2001 рр.

Як науковий редактор і співавтор В.Ф. Опришко спільно з італійськими й англійськими вченими опублікував підручник «Міжнародне економічне право» (2006 р., українською й англійською мовами). Він співавтор і керівник авторського колективу підручника «Право Європейського Союзу: Загальна частина» (2002). Це перше видання такого плану в Україні.

Серед інших робіт — колективна монографія «Теоретичні та практичні проблеми правового забезпечення соціально-економічного та політичного розвитку суспільства і держави» (2006 р., редактор, співавтор), двотомний підручник «Господарське право» (2011 р, редактор, співавтор).

У грудні 1989 р. В.Ф. Опришко створив та очолив першу на наших теренах юридичну громадську організацію — Українську асоціацію викладачів права. Він входить до Ради Союзу юристів України, Ради з юридичної освіти і науки України, Ради директорів Європейської організації публічного права.

У 1983 р. Держстандарт СРСР нагородив Віталія Федоровича знаком «За заслуги в стандартизації» та Почесною грамотою. У 1992 р. йому присвоєно звання «Заслужений діяч науки і техніки України». У 1993 р. він став академіком Академії інженерних наук України. В.Ф. Опришко — неодноразовий переможець Всеукраїнського щорічного конкурсу на краще професійне досягнення «Юрист року», нагороджений орденом I ступеня Всесвітньої асоціації юристів. Союз юристів України присвоїв йому звання «Видатний юрист України». Віталія Федоровича було визнано «Найкращим освітянином» у 2008, 2009, 2011 рр.

Мають нагороди і публікації В.Ф. Опришка. Монографії «Конституційні основи розвитку законодавства України» 2001 р. було присуджено другу премію IV Всеукраїнського конкурсу на краще юридичне видання.

Монографія «Якість продукції: управління та право» у 1984 р. на республіканському конкурсі наукових праць у системі вищої та середньої спеціальної освіти України здобула друге місце, а перший в Україні підручник «Міжнародне економічне право» визнано одним із найкращих серед поданих на кон-

курс, організований Міністерством освіти і науки України та Міжнародним фондом «Відродження».

Наукова спільнота, колеги, учні й друзі щиро вітають Віталія Федоровича з ювілеєм і зичать йому натхнення, творчого завзяття й успіхів у всіх починаннях.

60-річчя члена-кореспондента НАН України В.І. ПЕХНЬО

Василь Іванович Пехньо народився 7 серпня 1952 р. у с. Чинадієві Закарпатської області. Після закінчення з відзнакою Ужгородського державного (нині — національного) університету за спеціальністю «хімія» в 1974–1976 рр. працював інженером на заводі «Точприлад» (Мукачеве). У 1976–1979 рр. він навчався в аспірантурі Інституту загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського (ІЗНХ) АН УРСР за спеціальністю «неорганічна хімія». Після закінчення аспірантури В.І. Пехньо залишився працювати в Інституті, протягом 2001–2002 рр. був завідувачем відділу хімічного та інформаційного аналізу, а з 2002 р. очолює відділ хімії комплексних сполук, від 2001 р. обіймає посаду заступника директора з наукової роботи. У 1982 р.

Василь Іванович захистив кандидатську, а в 1997 р. — докторську дисертацію, у 2002 р. здобув учене звання професора. У 2003 р. його обрано членом-кореспондентом НАН України за спеціальністю «технічна хімія».

В.І. Пехньо — фахівець у галузі хімії комплексних сполук металів і металоїдів у різнофункціональних середовищах: водних і органічних розчинах, сольових розплавах, дисперсіях, трибохімічних системах тощо. Його науковим керівником в аспірантурі, а надалі — наставником і консультантом є академік НАН України Сергій Васильович Волков, основоположник всесвітньо відомої наукової школи гетерогенно-гетерофазної координаційної хімії.

За участю Василя Івановича одержано понад 300 нових координаційних сполук і твердих розчинів дорогоцінних і 3d-металів, встановлено їхні склад, будову, властивості залежно від умов синтезу. Доведено, що Ru, Rh, Pd формують координаційні поліедри псевдооктаедричної та плоско-квадратної будови з включенням лігандів реакційного середовища. У дифосфонатах Pd показано можливість отримання Pd-Cu-, Pd-Ni-, Pd-Co-, Pd-Pd-Pd-вмісних багатоядерних координаційних сполук супрамолекулярного типу. В результаті дослідження взаємодії хлоридів платиноїдів із похідними саліцилальдиміну й карботіаміду виявлено, що збільшення кількості донорних центрів під-